

W EINIG JOLIJT MET DE BLOEDMIJT...

Gijs van Aken.
Ladeniusmarke 18
8016 AJ Zwolle
e-mail: van.aken@freeler.nl

INLEIDING

In de achterliggende periode heb ik een ware invasie gehad van bloedmijt in mijn terraria. Het eerste trof ik dit ongedierte aan bij mijn boa constrictors. De boa's huizen in een terrarium met een vloeroppervlak van bijna 3 vierkante meter. Een terrarium van deze afmeting mijtvrij krijgen is een hele klus. De klus werd nog erger toen binnen enkele weken bleek dat bijna al mijn terraria besmet waren. Aangezien de aanval de beste verdediging is, heb ik me verdiept in de levenscyclus van de bloedmijt. Hieronder beschrijf ik de levenscyclus van bloedmijten, vervolgens hun gedrag, mijn verdelgingsplan en de gebruiksaanwijzing van trichloorfon.

DE LEVENSCYCLUS VAN DE BLOEDMIJT

Het volgende overzicht geeft de gemiddelde tijdsduur weer van de diverse fases in het leven van de bloedmijt (*Ophionyssys natricis*) bij 20 en bij 30 graden Celcius:

Een zwangere mijt verlaat haar gastheer en zoekt een donkere, vochtige kier waar ze haar eieren legt. Uit elk ei ontwikkelt zich een larve. De larven blijven op de

plek waar ze uit het ei zijn gekomen; hier zijn ze over het algemeen veilig voor uitdroging aangezien hun 'schild' nog zacht is. Ook nadat de larve overgegaan is in de protonymph-fase, blijft ze nog in de vochtige omgeving, totdat haar schild hard (sclerose) geworden is. Door de sclerose daalt de kans op uitdroging. De protonymph zoekt nu een drogere omgeving op en begint - willekeurig - door het terrarium te lopen. Als de protonymph een gastheer gevonden heeft, kruipt hij erop, zet zich vast onder een schub en begint te eten. Wanneer de protonymph zich volgevreten heeft met bloed, laat hij zich van de gastheer afvallen.

In een vochtige, warme kier gaat hij over in de deuteronymph-fase. De deuteronymph is actief, maar blijft meestal in de warme, vochtige omgeving, totdat hij overgegaan is in de volwassen fase. Het geslacht van de mijt wordt op het eind van de protonymph-fase of in de deuteronymph-fase bepaald.

Kort nadat de mijten volwassen zijn geworden, gaan ze paren. De volwassen mijten lopen door het terrarium, totdat ze een gastheer gevonden hebben. Ze klimmen op het dier en zuigen zich vol met bloed, waarna ze zich er weer af laten vallen. De mannetjes gaan op zoek naar vrouwtjes die nog niet gepaard hebben en de zwangere vrouwtjes zoeken een kier op om hun eieren af te zetten. De vrouwtjes leggen in totaal zo'n 60 tot 80 eieren, waarbij ze zich twee of drie keer voeden, met een interval van één of twee weken.

Ontwikkelingsfase	Tijdsduur bij 30 graden	Tijdsduur bij 20 graden
Ei	28 uur	98 uur
Larve	18 uur	47 uur
Protonymph (etend)	3 dagen	14 dagen
Deuteronymph	13 uur	26 uur
Volwassen (etend)	10 dagen	32 dagen

Opmerking: De tijdsduur in de protonymph-fase is afhankelijk van de tijd die nodig is om een 'gastheer' te vinden. Protonymphen die geen 'gastheer' kunnen vinden, leven 15 tot 19 dagen voordat ze de hongerdood sterven.

GEDRAG

Als een mijt een obstakel tegenkomt, zal hij er niet omheen lopen, maar er altijd tegenop klimmen. Daarom zie je mijten ook wel tegen de randen van de waterbak en tegen de wanden van het terrarium lopen. Dit betekent, dat mijten ook uit het terrarium zullen kruipen en de hele kamer doorgaan, totdat ze de hongerdood sterven, of totdat ze in een ander terrarium een gastheer gevonden hebben. Dit gedrag maakt dat mijten heel snel verscheidene terraria kunnen besmetten.

De gedragspatronen van mijten zijn behoorlijk star. Als ze een obstakel tegen komen, klimmen ze ertegen op. Ze voelen zich aangetrokken tot donkere en vochtige plekken. Als het koud is voelen ze zich aangetrokken tot warmere plekken. Is het te warm, dan zoeken ze koudere plekken op. Ze voelen zich aangetrokken door de geur van de gastheer en hebben de neiging om te stoppen met lopen als hun tastzintuig op de rug iets (bijvoorbeeld een schub) aanraakt. Bij slangen zijn de groef langs de onderkaak en de schubben rond het oog favoriete plekken voor de mijt om zich vast te hechten, omdat deze gebieden goed van warmte en luchtvochtigheid zijn en nauw genoeg om het tastzintuig op de rug te stimuleren. Een mijt zou zijn hele levenscyclus in de groeve rond het oog kunnen volbrengen.

Eén van de gevaren voor de mijt is de vervelling van de slang. De slang kruipt weg en laat de mijten achter in de afgeworpen vervelling. Maar ja, voordat je het weet is een slang in een terrarium opnieuw besmet.

Verdrinking is een ander gevaar voor mijten, aangezien ze niet kunnen zwemmen. Als de slang in de waterbak ligt, zullen ze zoveel mogelijk naar de kop proberen te kruipen, aangezien die normaliter boven het water uitsteekt. Een groot aantal zal verdrinken maar een aantal zal zeker overleven.

HET VERDELINGSPLAN

- Alle besmette terraria compleet leeg halen. Klimtakken en bodembedekking weggoeien.

- Controle van de terraria op kieren en deze zonodig dichtkitten.
- Alle terraria ontsmetten met trichloorfon. De werkwijze tref je hieronder aan.
- In de kamer (zolder in mijn geval) verscheidene VAPONA-strips ophangen gedurende een aantal weken voor het doden van de bloedmijt buiten de terraria. Wees daar niet te zuinig mee, anders heb je binnenkort een nieuwe explosie van mijt.

TIPS

Je kunt gebruik maken van hun slechte zwemprestaties door de poten van andere terraria in emmertjes met een laagje water zetten. Op die manier voorkom je dat het terrarium besmet raakt. Hitte en droogte zijn fataal voor mijten. Eieren zullen significant minder uitkomen onder te droge condities. Mijten sterven als de temperatuur voor enkele minuten 55 graden Celsius is. Een tip die ik te laat ontving om zelf uit te proberen, was het gebruik van de insectiepen. Als je de randen van het terrarium stift met zo'n pen, voorkom je migratie van bloedmijt uit het besmette terrarium; de mijten die de bak verlaten sterven af.

GEBRUIKSAANWIJZING TRICHLORFON

Trichloorfon (merknaam TUGON) gebruiken in een concentratie van 2% tot 5%. De slang baden in deze oplossing. Eventueel kun je het dier in een kussensloop stoppen en de sloop vervolgens goed nat sproeien. Voorkom dat het dier van de vloeistof gaat drinken. Het terrarium schoonmaken en goed nat sproeien met de oplossing. *Niet naspoelen!* Trichloorfon werkt zeer snel. De werkingsduur bedraagt enkele weken.

VEILIGHEIDSAANBEVELINGEN

In de bijsluiter trof ik de volgende informatie aan: bij een juiste toepassing levert trichloorfon geen gevaar op. Schadelijk bij inademing en opname door de mond. Irriterend voor de ogen en de huid. Buiten bereik van kinderen bewaren. Verwijderd houden van

WEINIG JOLIJT MET DE BLOEDMIJT...

eet- en drinkwaren en van diervoeder. Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik. Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspelen en deskundig medisch advies inwinnen. Draag geschikte, beschermende kleding, handschoenen en een beschermingsmiddel voor de ogen. Tijdens het aanmaken van

de vloeistof en bij de toepassing een monddoekje dragen. Indien men zich onwel voelt, een arts raadplegen. Droog en achter slot bewaren.

Anders gezegd: het is knap giftig spul!